VOYAGIE
NA
WEST-INDIEN,
Gedaan door
DAVID MIDDELTON,
Met
KAPITEYN MICHAEL GEARE,
In 't Jaar 1601.
Mitsgaders de
SCHEEPS-TOGT
VAN
GEORG WEYMOUTH,
Gedaan in 't Jaar 1602.

Om in het Noord-Westen een opening na *China* te ontdekken.
Beyde nu aldereerst uyt het Engelsch vertaald.
Verrijkt met een Register en Konst-Print.

TE LEYDEN,
By PIETER VANDER AA, Boekverkoper, 1706.

Met Privilegie.

BEKNOPTE AANTEKENINGEN
VAN EEN
VOYAGIE
NA
WEST-INDIEN,
Gedaan in 't Jaar 1601.
DOOR
DAVID MIDDELTON,
Met Kapiteyn MICHAEL GEARE.

Middelton komt by Canarien.

Wy gingen op den 25 Mey 1601. onder seyl van de Lyzard, en quamen den 10 Juny by Groot Kanarien, de Stad legd op den noord-oosten hoek van het Eyland / en de Reede is'er ten noorden een myl van daan. Tegen den avond namen wy onse kours zuyd-zuyd-west.

Op den 25. dito waren wy op de breedte van 22 graden / 30 minuten.

Sout tot Delaraya.

Den 26 kregen wy geselschap van 7 Seylen Hollanders, de wil hebbende / om tot Punto Delaraya in West-Indien Sout te gaan laden / dog sy raakten / den 27 uyt ons gesigt.

Tot St. Vincent.

Den 2 July quamen wy by St. Vincent: daar van daan varende na Testogos, moet men de

Kours te houden na Testogos.

kours zuyd-west ten westen nemen / of men mist die plaats / door dien de Stroom noord-waards en ten westen daar van affet.

Zynde ly-waards van Caracus, setteden wy het 2 mylen noord-noord-west over met een oost-noord-ooste Wind / en quamen den 12 dito 12 mylen ten oosten van Boinara. Als men nu van

Boinara.

Boinara wil oversetten na Curacao, en de zuyd-syde van dat Eyland meend aan te doen / moet

Kours van daar te houden na Curacao.

men zuyd-waards / dog wat westelyk aan varen / of men krijgd het niet / also de stroom sterk noord-west aan gaat / en u tegen het Eyland kan aansetten.

Den 23 quamen wy ten anker aan de west-syde van Curacao, daar het land sig na het noorden en zuyden uytstrekt.

Komen tot Aruba waar 7 van de hare worden doot geslagen.

Den 29 dito landden wy / om vers Water te halen op Aruba, alwaar 7 van de onse door de Indianen doot geslagen wierden. Wy lagen met ons Schip een halve myl van land op 5 vadem

Standplaats van dat Eyland.

Water. Het land steekt aan de eene zyde uyt na het noorden / en aan de andere zuyd-oost ten zuyden; in het midden van het Eyland / leggende van het zuyden / is een hoogen Berg. Tussen Coque en het vaste land gaat de stroom oost en west.

't Puntal, en Coque.

De ondiepte van Puntal legt 2 mylen ver; op syn beste heeft men tussen dat punt en Coque 8. 9. en 10 vadem Water. Van Bracheo tot de Par-

Nader aanwijsing van verscheyden plaatsen daar ontrent.

retaes is 5 mylen west-waards ten zuyden. Van de Parretaes tot de Kaap Caldera is 25 mylen / noord-west ten westen. Tussen de Parretaes en het vaste land heeft men 4. 5. 6. en 7. vadem water. De Ree van Morecapana legd tussen het vaste land en Boracheo na de binnen-kant der Eylanden.

Mecola.

Den 8 Augusti gingen wy met oost-zuyd-oosten wind van Aruba t'seyl na het vaste land / en quamen 9 mylen daar van daan by Mecola,

Berg St. Anne.

alwaar op het vaste land niet verre van daan is een hooge Berg / St. Anne genaamd.

Portete. Caap la Vela.

Den 27 dito quamen wy ten Anker tot Portete, zynde 4 mylen ten oosten van Capo la Vela; die aan de west-syde een weynig na het zuyden / daar men na Portete gaat / uytsteekt. Portete heeft aan de eene zyde een ronden Berg / die sig van verre seer swart opdoet: het inkomen in dese Haven is vry nauw / maar binnen die engte is een seer ruymen Inham / so dat'er 2000 Seylen op een goeden grond konnen Ankeren / op 5 en tot 20 vadem toe / maar wy lagen / een weynig binnen het punt op 3 vadem.

Caap St. Antonio.

1602. Den 18. January lieten wy onse Soldaten op de Kaap St. Antonio en seylden na Engeland, met een prys van ontrent 140. tonnen groot / dat geladen was met Campechie-hout en Huyden / daar de Schipper op was William Goobreath. Wy namen van gemelde Kaap onse kours noord-west ten noorden.

Keeren na Engeland met een prijs.

Organes.

Den 29 op de middag kregen wy het westelykste gedeelte van de Organes, leggende oost-zuyd-oost van ons / in 't gesigt / en namen onse kours noord-oost aan. Den 20 waren wy op de breedte van 23 graden / 15 minuten / hadden een oost-noord-oosten wind / en voeren noordelyk aan;

De verdere kours.

tussen den 20 en 21 voeren wy west ten noorden aan / en quamen op 23 graden / 20 minuten; doen begonden wy oost-waard aan te varen.

Den 22 dito waren wy noord-west ten noorden / 14 mylen van de Kroon op Cuba, en voeren

Cuba.

noordelyk aan / en wonnen al Laveerende met een oostelyke wind die 14 mylen. Den 23 waren wy op de breedte van 24 graden / hadden een oost-noord-oosten wind / voeren noordelyk aan / en quamen 's avonds ten Anker op 12 vadem water; wy waren thans op de breedte van 24 graden / 35 minuten / en seylden met een oost ten zuyden wind zuyd-waards aan.

Cobey by Havana.

Den 25 quamen wy by Cobey 12 mylen ten oosten van de Havana, en op die selven dag na de middag hadden wy Matanza ontrent 6 mylen in het zuyd-oost ten zuyden van ons; hadden een

Matanza.

oosten wind / en voeren 3 wagten noord-oost aan; dus kregen wy Matanza ten zuyden van ons; vervolgens setteden wy onse kours met een oost-noord-oosten wind noordelyk aan.

Martyrs.

Den 27 's namiddags ten 4 uuren deeden wy het zuyd-oostelyk gedeelte van de Martyrs of Mortirs aan. Voorts namen wy onse kours 3 wagten met volle seylen zuyd-oost ten zuyden / en daar na gewend hebbende / wederom 3 wagten noord-oost ten noorden / en bevonden ons op de breedte van 24 graden / 55 minuten / zynde ontrent 3 mylen

Florida.

zuyd-west ten zuyden van de Kaap van Florida. Wy hadden de wind uyt het zuyd-oost ten oosten / en voeren 3 wagten zuyd-west aan; vervolgens gewend hebbende seylden wy 2 wagten noord-oost aan. Wy bevonden ons thans op de breedte van 25 graden / 36 minuten / en voeren vervolgens 2 wagten noord-oost / en daar na 4 wagten noord-noord-oost aan. Des ande-

Kaap Canaveral.

ren daags hadden wy 26 mylen van ons de Kaap Canaveral in het noord-westen / en waren by gissing op de breedte van 28 graden / 14 minuten; wy hadden een zuyden wind / en setteden het noord-oost en oost aan in de ruyme Zee.

Silly Lizard. Komen tot Darmouth.

Den 18 Maart quamen wy 3 mylen of 10 Engelse, ten zuyden van Silly; hadden een west-zuyd-westen wind / setteden het daar mede na de Lizard, en quamen den 20 voor Dartmouth ten Anker. Dit is myn eerste togt na West-Indien geweest. *

* Sijn verdere Voyagien zijn ook gedrukt.

V O Y A G I E
V A N
KAPITEYN GEORG WEYMOUTH,

Gedaan in 't Jaar 1602.

Om in het *Noord-Westen* een opening na *China* te ontdekken.

Op den 2 Mey Sondag des jaars 1602. haalden wy agter-noens tot Redeliffe onse Ankers op / en maakten seyl om een opening in het noord-westen na China te soeken. Wy waren 2 Jagten / of Fluyten sterk / 't eene genaamd Discovery of Ontdekking, van 70 en 't andere genaamd God speed of met God, van 60 ton / bemant met 35 so Mans als jongens / en voor anderhalf jaar voorsien met ruymte van leef-togt en wat verder nodig wesen mogt ; onse Reeders waren de voornaame Kooplupden van de Moscovische en Turkse Maatschappyen / die om voorspoediger te zijn / my tot Predicant mede gaven een groot Reysiger en geleerd Man Mr. Johan Cartwright ; mijn Schipper was William Cobreth, een ervaren en vernuftig man ; op het tweede jagt was eenen Johan Drewe Schipper / en Johan Lane Schippers maat.

Weymouths toerusting tot sijn reys door 't Noord-westen na China.

Den 1 Juny ontdekten wy Buquhamnes op de breedte van 57 graden.

Krijgd Buquhamnes in 't oog.

Den 2 dito sagen wy het punt van Buquhamnes in het noord-westen van ons / zijnde een seer effen land / maar wat verder na het zuyden deed sig het land met veele heuvels op. By de Nes in een sandige Baay / legd niet verre van het land een geheele reeks van klippen : ontrent het land komende / vonden wy een Vissers Boot / en accordeerden met een van de Vissers / om ons tussen de Orcades of Orkney, te brengen / also ik die kust niet kende.

Orcades of Orkney.

Den 4 ontrent 10 uuren quamen wy by gemelde Eylanden ; sommige der selven / die na het zuyden leggen / zijn redelijk hoog land / maar die na het noorden leggen / de Staart genoemd / zijn vry laag land. Daar is geen perijkel / also 'er ontrent het Strand wel Water is / maar aan de noorder sijde van de Staart legt ontrent een mijl van het land een geheele ry van klippen ; op de middag hadden wy de breedte van 59 graden / 30 minuten het punt van de Staart in het westen van ons ; ontrent 1 uur sagen wy een schoon Eyland in het noord-oosten ten noorden van ons leggen ; 's avonds te 8 uuren waren wy ten noorden van de Staart, en stelden onse kours noord-west aan.

Hoe sig die Eylanden op doen,

En de klippen ontrent derselver Staart.

Den 5 dito in den morgenstond vorderden wy 10 mijlen / en sagen ontrent 2 mijlen van ons 2. kleyne Eylandjens ; ontrent die selve tijd wierden wy gewaar 4 of 5 Vissers Booten / daar van wy 'er een spraken ; het waren Schotten.

2 Andere Eylandjens.

Den 6 viel 'er een swaren regen ; maar ontrent 10 uuren klaarde het op / en wierd schoon weder met een redelijk warme Lugt ; wy stelden onse kours westelijk aan.

Wat kours hy nam.

Den 7 was de wind oost ten noorden / schoon weder ; en onse kours als voren.

Den 8 bevond ik aan de Son / dat wy op 59. graden / 7 minuten waren / en wy liepen west-zuyd-west aan.

Den 12 hielden wy onse kours westelijk aan met een oost-noord-oosten wind ; hadden in den morgenstond wat mist. Op den middag peylde ik de Son / en bevond dat wy waren op 57 graden / 55 minuten ; de afwijking of Variatie, had geheel niet te beduyden.

Den 13 hielden wy onse kours west ten noorden ; hadden een noord-oosten wind / en 3 of 4 uuren mist / en daar na klaar weder ; de lugt was vry warm / gelijk in Engeland in de Mey.

Den 14 was het schoon weder / de wind oost-noord-oost / en onse kours als voren.

Den 15 regende het de geheele voormiddag / wy hielden onse kours na het westen / en hadden de wind oost ten noorden.

Den 16 de wind noord-noord-oost / en hadden veel regen / wind en nevel. Voor de middag was het vry koud / op den middag peylde ik de Son / en bevond dat wy op 57. graden / 53. minuten waren ; de afwijking was 11 graden westwaard / waar uyt ik merkte een graad zuydelijker te zijn vervallen / als wy na het houden van onse kours gemeent hadden / welk te ligter konde gebeuren / also wy nu in 96 uuren de Son niet hadden gesien / en by gevolg sedert den 12 onse hoogte niet hadden konnen meeten : derhalven wenden wy het met een noord-noord-oosten wind na het westen.

Den 17 schoon weder / wy liepen noordelijk ten westen aan / de wind als voren / op die dag sagen wy graauwe Zee-meeuwen / en eenige duyven.

Den 18 op de middag lettede ik op de Son / en bevond te zijn op de breedte van 59 graden / 51 minuten. Ter selver tijd kregen wy voor de eerste reys in 't oog een groot Eyland van Ys / leggende ten noorden van ons / dog so verre als men het van de top van onse groote mast bekennen konde ; ontrent 2 uuren na de middag sagen wy het zuydelijk gedeelte van Groenland, ontrent 10 mijlen van ons na het noorden. Wy voeren 't gemelde Ys voor by / en bevonden het gelijk een groote bank te zijn / also wy het ander eynde west-noord-west van ons sagen. Het waayde slap / de wind egter / die 'er was / quam uyt het zuyd-zuyd-westen ; wy liepen / om van dat Ys af te raken / west-zuyd-west aan.

Komt by Groenland.

Ys-Eyland.

Den 19 was de wind oost-zuyd-oost met een weynig regen.

Den 20 was onse kours west-noord-west / de wind noord ten oosten ; dog slap. Op die dag quamen wy somtijds in swart Water / dat so onklaar als modder was / en dan wederom een weynig zijnde voortgeseyld / in klaar water. Als wy nu die verandering van het water sagen / dat het op verscheyden plaatsen dik / en een weynig verder weder klaar was / gisten wy sulks door ondiepten veroorsaakt te worden / welk ons de diepte deed peylen / maar vonden op 120. vademen geen grond / en de Zee so effen / dat wy geen Stroom daar in konden merken. Thans rekenden wy uyt / dat de Kaap van Verwoesting of Desolation 24. mijlen noord-noord-oost van ons lag.

Verandering van 't Zee-water.

Kaap of Desolation.

Den 21 hadden wy verandering van winden.

Den 22 waren wy op de breedte van 60 graden / 37 minuten : hadden een westen wind / en liepen noordelijk ten westen aan.

Den 27 was het een west-zuyd-westen wind / en onse kours noord-west ten noorden ; het weder was schoon en so warm / als men in de Mey-maand in Engeland heeft. Wy sagen op die tijd seer veel Meeuwen / die ons Schip eenige dagen volgden.

Den

't Land van America op 62 en een halve graden.

Den 28 stelden wy met een noord-westen wind onse kours west-waard aan / en ontdekten 's nagts ontrent 12 uuren het land van America, op de breedte van 62 graden / 30 minuten / welk wy hielden Warwicks of Voor-land te zijn / welk sig opdeed gelijk een Eyland. Nader by dit Voor-land komende sagen wy 4 kleyne Eylandjens ten noorden / en 3 aan de zuyd-zijde daar van. Het Voor-land was hoog / en de toppen der Bergen met Sneeuw bedekt: de 3 Eylandjens aan desselfs zuyd-zijde waren insgelijks wit / so dat men se van Ys-Eylanden niet konde onderscheyden; aan de oost-zijde van dit Voor-land dreef ook seer veel Ys / maar in de ruyme Zee was geheel geen Ys: dit Land 6 mijlen lang strekt sig uyt van het noorden na het oosten / en van 't zuyden na 't westen.

Verscheyden Eylandjens.

Den 29 's morgens te 6 uyren / waren wy qualijk 3 uuren van dat Voor-land, kreegen een stijve koelte uyt het noord-oost ten oosten / so dat wy genoodsaakt wierden ons na het zuyden te wenden / door dien wy na het noorden het Land niet dersden nader komen: als wy nu dit Warwicks Voor-land zuyd-waard aan voorby voeren / konden wy niet anders oordeelen / als dat het een Eyland was / en indien dit so is / so moet noodsakelijk Lumleys In-ham / en die 'er naast by legd / alwaar de vloed sterk na het Westen gaat / eene Zee zijn / welk dan een seer groote hoop geeft van aldaar een opening en doortogt te vinden.

Warwiks Voor land gegist een Eyland te zijn.

Hoop van een passagie.

Den 30 Juny was 'er mist en sneeuw met een noord-oosten wind. Op die dag quamen wy in een groote draaping van de Vloed; wy waren thans op de breedte van 61 graden / en ontrent 12 mijlen vande kust van America.

61 Graden.

Den 1 July was de wind west met mist en sneeuw / en een seer koude lugt. Op die dag quamen wy in verscheyden engtens / die een sterken Stroom scheenen te maken / maar waar die sig henen settede / konden wy niet wel bekennen / dog 't was waarschijnlijkst na het westen / en also wy ontrent 16 of 17 dagen tegen wind hadden / bleven wy al die tijd tussen die engtens tegen de wind laveeren / daar wy dan niet veel mede vorderden. Wy peylden somtijds / maar konden op 120 vadem geen grond vinden.

Stroom na het westen.

Den 2 dito zijnde op de breedte van 60 graden wierden wy een groote bank van ys gewaar / hadden een noord-noord-weste wind / en seer schoon weder; en also wy vers water van noden hadden / seylden naby dit ys-land / lieten onse Boot vallen / en vulden die tweemaal met ys / welk ons seer goed vers water uytleverde. Ontrent 20 mijlen van de kust van America stonden wy meermaals in groote engtens te sullen vervallen / welk ons een klaar bewijs was / dat de geheele kust van America gebroken Land is.

Ys-Banken. Ys tot vers water gehaald.

De Noorder Kust van America schijnd gebroken Land te zijn.

Den 3 was het heel mistig / de wind zuyd-west; wy setteden het na de kust van America, maar ontmoeteden wederom een groote ys-bank / daar wy digt by waren / eer wy door de dikte van de mist deselve sien konden: maar het behaagde God / dat de wind ons diende / om het ys te ontgaan / en het wierd met eenen schielijk so klaar en helder / dat wy 2 of 3 mijlen van ons af konden sien / dog egter niet het eynde van die ys-bank / die ontrent 10 mijlen van de Americaanse kust lag. Het water was hier weder heel bruyn / en onklaar als van een modder-poel.

Ys-bank.

Onklaar water.

Den 8 was de wind noord-noord-west / en seer schoon weder; terwijl wy onse kours west-waard aan stelden / wierden wy een seer groote ys-bank gewaar / die vry lang en breed was / en na het Land toeschoot. Ontrent 11 uuren voor de middag ontdekten wy wederom het Land van America, op de breedte van 63 graden 53 minuten / zijnde seer hoog Land / dat sig als Eylanden op deed / en op de Bergen met sneeuw bedekt was; het was ontrent 5 mijlen van ons in het zuyd-west ten westen / maar konden wegen de menigte van het ys / dat ontrent het Land lag / niet nader komen.

63 graden, 53 minuten.

Den 9 de wind noord-oost ten oosten; het waayde so sterk / dat wy genoodsaakt waren zuyd-waards aan te wenden / om niet op het Land / of op het ys te loopen: want daags te voren hadden wy voorby een groote ys-bank gevaren / die op het begin van de storm ontrent 14 mijlen oost-waards van ons af lag. Dus raakten wy / God dank / vry van het Land en van het ys: die storm stak sodanig op / dat wy onse kours na het zuyden moesten blijven houden.

Vrees om op de Ys-banken te vervallen.

Den 17 was de wind west / en sterke mist. Ontrent 2 uuren na de middag sagen wy 4 groote Eylanden van Ys / die seer hoog uytstaken: ontrent 4 uuren quamen wy onder een veel drijvend Ys / en stelden vast / dat daar een groote Ys-bank ontrent was. Het miste vry sterk / maar hadden de wind ruym / om weder te rug te keeren / of souden in groot perijkel van ons leven geraakt zijn. Des avonds te 9 uuren hoorden wy een groot geluyt / niet anders dan of de barst van een kanon-schoot was. Wy waren begeerig om te weten wat het was / en setteden daar na toe / en bevonden dat het een groote menigte van Ys was / welk sulken onaangenamen geluyt maakte. Vervolgens voeren wy noord-noord-west aan / maar het miste so sterk / dat wy geen 2 Scheeps lengten konden van ons sien / dies wy raadsaam oordeelden eenige seylen in te halen / maar als ons Volk deselve begonden te handelen / bevonden sy / dat de seylen / touwen en het takel-werk stijf bevrosen was / welk / also het in 't beste van de Somer was / ons seer vreemd voorquam.

Ys Eylanden en drijvend ys.

Die sy ontseylden.

Welk met een groot geluyd barstede.

Seylen en touwen bevroosen.

Den 18 was de wind noord-oost ten noorden / de lugt seer helder en koud met een seer sterke vorst; wy stelden onse kours na het noord-westen. Het vroor so sterk / dat als wy onse seylen wilden aanhalen / de touwen en takels nog stijver als daags te voren bevrooren waren / welk ons sodanig belemmerde / dat wy genoodsaakt waren het ys van de touwen af te breeken en te kloppen / om door de blokken te konnen loopen. Ontrent 2 uuren na de middag begon het sterk te waayen / en daar quam een dikke mist op / die so dra se op onse seylen / touwen en takels viel / ten eersten so bevroor / dat wy onse seylen byna niet ophalen of laten vallen konden / na dat het vereyst wierd. Dese sterke en aanhoudende vorst was een groote bekommering / om verder na het Noorden te gaan / en deed elk de moed sakken.

Moesten het ys afkloppen.

Beginnen den moed van hun voornemen te bereyken te laten sakken.

Den 19 was de Wind noorden ten oosten / en wy seylden oost-waards aan. In de volgende nagt spande al ons Volk te samen / om / terwijl ik in de hut lag en sliep / het roer na Engeland te wenden / en my so lang daar binnen te houden / tot dat ik hen met eede soude beloofd hebben / niemand daar over te straffen; sy hadden reeds in schrift gesteld de redenen / die hen daar toe bewogen / en dat met hunne handen onderteekend / met oogmerk / om dat in de hut neder te leggen / maar ik wierd hun voornemen ten allen gelukke gewaar / en stuytte het voor die tijd.

Muytery van het Volk.

Voor die tijd gestuyt.

Den 20 dito riep ik de voornaamste van mijn Volk by my in de hut / in tegenwoordigheyt van Mr. Johan Cartwrigt onse Predicant / en William Cobreth onse Schipper / om te hooren wat reden sy konden geven van sig Meester van het stuur te maken / waar door de reys / die de Koopliedent so veel koste / stond te loor te loopen. Na eenige woorden-wisseling leverden sy my hunne redenen in geschrift over / welk hier op uyt quam / dat genomen wy op de breedte van tussen 60 en 70 graden konden overwinteren, sonder ons leven en Scheepen in perijkel te stellen, wy voor de naaste *Mey* niet souden konnen in Zee steeken; en indien de Kooplieden met het ontdekken van de Noord-Westelijke gedeeltens van *America* souden willen voortgaan, ik in het naaste Jaar uyt *Engeland* op gemelde breedte in het begin van *Mey* soude kon-

Ondersoek daar over gedaan.

Des Volks voorgewendde redenen.

nen zijn, en beter met Volk en levens-middelen voorsien wesen, om het gemelde voornemen voort te setten. En daarom gemerkt gy ons geen veylige Haven in het Noorden kond versekeren, zijn wy te rade geworden het roer na *Engeland* te wenden, edog indien gy na uw wijsheyt goed vind met dese schoone Noorden wind yets te konnen ontdekken op 60 of 57 graden, wy bieden u ons leven aan, om alle gevaar af te wagten. Dit hebben wy nodig geagt u bekend te maken, als zijnde een saak, die niet uyt vrees of bloo-hertigheyt spruyt, maar op reden gegrond is.

68 Graden 53 minuten.

Wy waren thans op de breedte van 68 graden / 53 minuten. 's Morgens wendden sy in gevolge van hun voornemen het Stuur / en waren daar so op geset / dat 'er geen middel was / om hen tot het tegendeel te bewegen / en my / als ik uyt de hut komende / vraagde wie sulks gedaan had? tot antwoord gaven: Een en alle; voorts haalden sy alle seylen / die sy konden bysetten / en stuurden na het zuyden ten westen.

De voornaamste belhamels gestraft.

Den 22 ontbood ik de voornaamste Belhamels van dit werk / die ik strengelijk strafte / om hen voor diergelijke muytery in het toekomende te waarschuwen / dog versagtte op de voorspraak van Mr. Cartwrigt onsen Predikant / en den Schipper William Cobreth, en op hun eygen smeeken / de straf.

Ys-water.

Ontrent 12 uuren op de middag quamen wy by een groot Eyland van Ys / en also de Zee effen en stil was / lieten wy de Booten van onse beyde Scheepen in Zee / om Ys te halen / door

dien wy gebrek van vers water hadden. Terwijl men dan besig was met het af hakken van het ys /

Met gevaar gehaald.

welk met groote moeyte toeging / also byna so hard was als een Rots / gaf het groote Ys-Eyland 2 of 3 maal sulken kraak / als of het een Donder-slag was / en begon sig aanstonds het geheele Eyland so te bewegen / dat onse Booten in perijkel stonden om in de grond geboord te worden / ten ware deselve schielijk waren afgeweeken / en dus ontquamen wy / God dank / gelukkig dit gevaar / hebbende de eene Boot maar half met Ys geladen.

Den 25 en 26 waayde 't een stevige koelte uyt den oosten / was mistig / en wy stelden onse kours west ten zuyden. 's Namiddags giste ik ontrent de mond van dien Inham te zijn / die op 61 graden / 40 minuten getekend is.

Den 27 was 'er een sterke wind uyt het zuydzuyd-oosten / en onse kours westelijk.

Den 28 en 29 de wind als voren met mist en regen; onse kours west ten zuyden.

Den 30 quam de wind met een Regen-buy op uyt het west-noord-westen / die so sterk aanquam / dat wy genoodsaakt wierden dieper Zee-waard in te steeken: maar also de tijd van het jaar reeds verre verloopen / en op beyde onse Scheepen veele sieken waren / vonden wy raadsaam te rug te keeren / also wy de hoop hadden / dat door gemelde Inham een gemakkelijker opening te vinden soude zijn / als door de Straat van Davis; also ik daar sulken belemmering van Ys niet gevonden had / en de passagie 40 mijlen breed was. Met dit opset seylde ik 100 mijlen westelijk ten zuyden tot aan of in die Inham. Hier vond ik de afwijking 35 graden west-waard / en dat de naald afweek of liever helde op 83 graden en een half.

Inham.

Den 5 Augusti raakten wy weder buyten die Inham / hebbende in al die tijd een westelijke wind.

Den 6 was het mistig / en de wind oost-zuydoost.

Den 7 en 2 volgende dagen voeren wy voorby veele groote Ys-Eylanden.

55 en een halve graden.

Den 9 sagen wy op 55 graden / 30 minuten het land van America; welk een laag en effen land was; tegen den avond vonden wy ons genoodsaakt / also het mistig en donker wierd / wederom noord-waars aan te setten. In die nagt voeren wy voorby verscheydene groote Ys-Eylanden / en groote Schollen / die van die Eylanden afgebroken waren / en vreesden 2 of 3 maal tegen deselve te sullen stooten / in welken geval

Perijkel van Ys-schollen.

ons

ons leven en Scheepen groot perijkel souden geloopen hebben / een kleyne Ys-schol raakte onse makker / het tweede Schip / waar door sy niet anders dagten / als dat in spaanderen soude gestooten zyn / maar sy kregen 'er / God dank / geen schade van / also onse Scheepen bzy stevig waren.

Sterke mist.

Den 10 was de wind noord-oost ten noorden met mist en regen / en onse kours na het Zuyd-oosten; wy konden wat wy deeden niet van het land afraken / door dien het so sterk miste / en de wind regt op het land aan waayde / so dat wy genoodsaakt waren onse seylen in te halen / om van 't land af te komen / tot dat God ons een heldere lugt / die wy nu lang niet gehad hadden / geven mogt. Des namiddags te 6 uuren wierd het stil / en waren na mijn gissing niet verre van het Land; dies ik liet peylen / en op 160 vadem grond kreeg met fijn graauw sand; ontrent een uur van ons af sagen wy een groot Eyland van Ys / welk op de grond sat / maar 't beliefde God / dat wy binnen de tijd van een uur daar van bzy raakten; vervolgens sagen wy ontrent 4 mijlen zuyd-west ten zuyden van ons Land / strekkende sig van het oosten na het zuyden / en van het westen na het noorden; 't was goed hoog land / maar bestond / so veel wy sien en onderscheyden konden / geheel uyt Eylanden. De stilte duurde tot 's anderen daags te 4 uuren na middag; 't was thans helder weder / maar wy konden ontrent het Land geheel geen Stroom gewaar worden / en de Zee settede ons ontrent een mijl nader na het Land / so dat wy 'er by gissing 3 mylen / misschien Engelse, van daan waren / en maar 80 vadem water vonden.

Verscheyden voorvallen.

Het Kompas, of Streek-wijser, vonden wy op 22 graden / 10 minuten na het westen gedraayd. 's Namiddags te 5 uuren quam een fraaye koelte op uyt het Oost-zuyd-oosten / en also het tegen den avond ging / stelden wy onse kours na het Zuyden / in hoop / dat wy op den volgenden dag d'een of d'ander Haven souden vinden; maar het beliefde God ons op den volgenden dag / zijnde den 12 een storm en vuyl weder te geven / met mist en een Oost-zuyd-oosten wind / so dat wy het land niet konden aandoen / en in Zee moesten heen en weer varen / tot dat God ons beter weder soude believen te geven.

Storm en vuyl weder.

Den 14 vond ik raadsaam West-waard aan te varen / en op de breedte van 56 graden een Inham te soeken / alwaar ik op goede en waarschijnlijke redenen een passagie hoopte te vinden.

Een andere passagie gesogt.

Den 15 was de wind nog in het Zuyden met ongemeen schoon weder; wy hielden onse kours na het westen. Wy hadden thans op de middag de breedte van 55 graden / 31 minuten; en bevond de afwijking of verandering na het westen 17 graden / 15 minuten. 's Avonds ontrent 7 uuren sagen wy wederom het Land / zijnde 10 mijlen ten oosten van gemelde Inham; dit land lag ontrent 8 mijlen in het Zuyd-westen van ons / maar tegen de nagt ontrent 9 uuren liep de wind na het westen / en was ons regt tegen / om in die Inham te komen.

55 Graden 31 minuten.

Den 16 was de wind West-noord-west / en seer schoon weder; onse kours na het Zuyd-westen. Ontrent 9 uuren 's morgens quamen wy by een groot Eyland van Ys / daar van wij verscheyden stukken / van dat Eyland afgebroken vonden drijven / en also wy vers water van doen hadden / lieten wy de Booten van onse beyde Scheepen in Zee / die wy tweemaal vol Ys haalden / daar wy seer goed vers water van kregen / op de middag bevonden wy ons op 55 graden / 20 minuten. Na dat wy onse Booten weder hadden ingehaald / stelden wy met seer schoon en helder weder onse kours / hebbende een west-noord-weste wind / na het land / en quamen ontrent 3 uuren na de middag op 3 mylen daar by; het land vertoond sig aangenaam en laag / maar bestaat enkelijk uyt Eylanden / tussen welke een redelijke stroom na het Zuyd-westen gaat; het legd op de breedte van 55 graden / maar vond de afwijking na het westen 18 graden / 12 minuten. Op dese Kust was geen ys / uytgenomen dat 'er wel van het noorden schorssen na die Kust quamen drijven; de lugt vonden wy hier bzy gematigd. Om de waarheyd te seggen tussen 62 en 54 graden isser op verscheyden plaatsen goede hoop van doortogt te maken / ten zy de mist / daar ik tegen aan sie / het selve belette. Ontrent 6 uuren kregen wy by het land een stilte / en sagen tussen ons en het land een groote ry klippen / en het scheen ons toe / dat de Zee met een groote hoogte daar over vloog; dit sagen wy alle / en eer een uur verloopen was / verdween het een en het ander / welk ons allen vreemd voorquam.

Hoop van doortogt.

Klippen gesien en verdwenen.

Wy sagen ook ontrent 2 mijlen in het oosten van ons een groote klip / die ontrent 3 mijlen van het land lag / dies wy oordeelende / dat hier ontrent ondiepte zijn moest / door dien 'er gebroken land was / peylden / maar kregen op 160 vadem geen grond. Tegen den avond deed sig uyt het Zuyd-zuyd-oosten een koelte op / die ons dienstig was om de Kust nader aan te doen.

Maar den 17 in de morgenstond begon het so ongemeen sterk uyt het Zuyden te waayen en by na te stormen; dat wy ontrent het land niet dersden blyven; wy namen derhalven onse kours oost-noord-oost aan / om de ruyme Zee te krijgen. Dese storm wierd allenxkens sterker / waar door onse Scheepen veel water in kreegen / also wy geen overloop of verdek hadden / welk wy thans bevonden seer gevaarlijk te zijn. Op de middag quam uyt het westen een Regen-buy op / en daar op aanstonds uyt dieselven hoek een Wervel-wind / die het water uyt de Zee na de Lugt optrok / en so sterk waayde / dat wy geduurig de Baaren der Zee moesten soeken te ontgaan / en was de Zee / eer de storm 12 uuren geduurd had / so geswollen / dat wy vreesden onse Scheepen het niet souden konnen doorstaan.

Moeten om storm de kust verlaten.

Ongemak van de storm.

Wervel-wind. Gevaar daar door.

Den 18 was de wind noord-west / en de storm nog swaarder; welk tot den 19 's morgens ten 8 uuren so vreeslijk aanhield / dat ik mijns wetens geen grooter ooyt beleefd heb / maar als wy in de uyterste nood waren / gaf de Heere ons zijne onweerdige dienst-knegten een uytkomst: want indien de wind met so grooten storm uyt het noorden / of Zuyden / of oosten maar eene dag gewaayd had / souden wy alle tegen de Klippen / of in het Ys om hals geraakt zijn; also wy 30 uuren ver binnen de punt van een Inham op de breedte van 56 graden geraakt waren / maar het beliefde God ons een gewenste wind te geven / waar door wy van het land en het Ys konden afraken; dit gaf ons aanleyding / om de Kust van America voor dese tijd te verlaten / en onse kours na Engeland te setten.

Aanhoudende storm en gevaar.

Sy keeren na huys.

Den 4. . . . . in de morgenstond kreegen wy ontrent 4 mijlen van ons in het Noord-oost ten oosten het Eyland Silly in het gesigt / daar wy het dan na toe setteden. Ontrent 10 uuren sagen wy 's Lands-Eynd, en moesten op den volgenden dag tot Darmouth inloopen.

Silly. Lands-eynd. Dartmouth.

EYNDE.

RE-

REGISTER

Van de voornaamste zaken vervat in de twee Scheeps-togten van DAVID MIDDELTON EN GEORG WEYMOUTH.

EYNDE.